

Krokodil en het meesterwerk

Tiptools voor 3 of meer lessen filosoferen met kinderen/ kunstbeschouwing. (vanaf groep 4)
De verwerking kan beeldend zijn (schilderen/tekenen) en is optioneel.

*Onderwerp:

-de kracht van de verbeelding.

*Doel:

-na de lessen hebben de kinderen een goed beeld van het verschijnsel 'verbeelding' en hebben ze kennis gemaakt met de kracht van hun en andermans fantasie.

*Aanpak:

-er wordt gewerkt n.a.v. het boek van Max Velthuis: Krokodil en het meesterwerk (1988, Leopold)

-er wordt gewerkt met de techniek van het filosoferen met kinderen.

-de kinderen kunnen dit thema afsluiten met het maken van hun eigen meesterwerken en die dan ook tentoonstellen. (optioneel)

-bied dan verschillende beeldende technieken aan: witte wasco op wit papier en dan afwerken met ecoline, schilderen met plakkaatverf binnen een kader (zoals Max Velthuis dat doet), lijntekenen met dikke stiften en de vormen later inkleuren met waterverf.

*Tijdspad:

-er zijn 3 of meer lessen van elk ongeveer 45 tot 60 minuten nodig

Les1: de kracht van verbeelding

Intro:

-Ga zitten in de kring. Vraag de kinderen of zij wel eens een meesterwerk hebben gezien of gemaakt. Wat is een meesterwerk? Waar vind je die? Wie bepaalt of het een meesterwerk is? Laat ze samen bedenken, wat de antwoorden kunnen zijn. Hebben ze voorbeelden?

Kern:

-Lees nu 'Krokodil en het Meesterwerk' voor.

-Onderbreek het voorlezen voor vragen tussendoor. Filosofer er maar op los. Jij bent alleen de vragensteller. De kinderen mogen elk denkbaar antwoord geven. Er zijn geen foute of goede antwoorden. Kunnen ze ook een vraag voor elkaar bedenken? **PAS OP: Ga niet als een malle kip zonder kop de hieronder geplaatste vragen allemaal één voor één blind af: het zijn MOGELIJKE start-en doorstartvragen. De bedoeling is, dat de antwoorden van de kinderen de richting van het kringgesprek gaan bepalen. Niet de lijst met vragen op jouw schoot!!!**

Tiptool voor mogelijke vragen:

(bij de 1e pagina):

Wanneer ben je/ is iemand een groot kunstenaar? Kan je een groot kunstenaar zijn, zonder dat iemand je kent? Maken kinderen kunst? Wat is kunst? Wie bepaalt dat? Is kunst maken belangrijk? Voor wie? Voor wie niet? Hoe zou de wereld eruit zien zonder kunst?

(bij pagina 2)

Kan je 'mooi' meten? Wat is mooi? Wat is lelijk? Kan mooi ook lelijk zijn? Waarom wel? Waarom niet? Wat vind jij mooi?(bij de 3^e pagina):

Wat is langzaam? En wat is snel? Hoe weet je of iets lang duurt? Kan je langzaam denken? Gaat de tijd altijd even snel? Waarom duurt wachten altijd zo lang?(bij pagina 4)

Wat zie jij aan de binnenkant van je ogen? Is wat je ziet ook altijd wat je wil zien? Kan je kijken leren? En afleren? Van wie leerde jij kijken?(bij de 5^e pagina):

Hoe weet je dat wat je ziet ook echt bestaat? Wanneer is iets echt? Wanneer is het fantasie? Is echt het tegenovergestelde van fantasie? Waar is fantasie goed voor? Waar zit bij jou je fantasie? Kan je leren fantaseren? Is liegen hetzelfde als iets verzinnen?(bij pagina 6):Is kiezen makkelijk? Of moeilijk? Geef eens een voorbeeld? Als jij kon kiezen, wat zou jij dan doen nu? Wanneer moest jij een keuze maken? Wat dat makkelijk of moeilijk? Wat koos je?(slotvragen): Is wat krokodil deed eerlijk? Hoe komt het dat Olifant alles kon zien met zijn ogen dicht? Wat leerde Olifant van Krokodil? Kan je de kracht van verbeelding meten? Waarmee dan? Welk meesterwerk zou jij graag willen maken/ gemaakt hebben?

Verwerking:

-Laat de kinderen een mindmap/woordspin/gedachtencirkel maken over het begrip verbeelding. Ze mogen dat in 2 of 3 tallen doen.

Les 2: een stukje kunstbeschouwing

Intro:

-maak een kring om de schooltafels heen of liever nog: zorg dat de binnenkant van de kring helemaal vrij is van obstakels. Misschien een keer in een dramalokaal of gymzaal?

-op de grond liggen afbeeldingen/kaarten/boeken met werk van verschillende kunstenaars. Zorg voor een gevarieerd aanbod! Oude kunst, nieuwe kunst, landschappen, portretten, verschillende stijlen... Hier en daar een beroemd en vermoedelijk herkenbaar werkje van Rembrandt, van Gogh, Frans Hals...Dit kost wat voorbereiding. Tiptool: vraag de kinderen om van thuis kunstafbeeldingen en/of boeken mee te nemen...

-vraag een paar van de kinderen om iets van het uitgestalde kunst-aanbod op de grond te pakken en daar iets over te zeggen. Is het mooi? Lelijk? Anders? Vreemd? Vrolijk? Kennen ze het? Wat geeft het voor een gevoel? Wat vindt hun buurman of buurvrouw ervan?

Kern:

-laat nu de kinderen de afbeeldingen/boeken/prints 'ranken': van mooi naar lelijk.... Daar zijn ze wel even mee zoet!!! Ze kunnen ook bij 5 of 6 door jou geselecteerde afbeeldingen gaan staan: de opdracht is dan: loop naar het kunstwerk, dat jij op je kamer zou willen hebben.

Verwerking:

-de kinderen gaan in groepjes een mini onderzoekje doen naar één kunstwerk uit het aanbod. Waar willen ze meer van weten? Wie was/is de kunstenaar? Met welk materiaal is het gemaakt? Hoe oud is het? Wat is de achterliggende betekenis ervan? Hoeveel is het waard? En in euro's?

Les 3: breng je omgeving in beeld

Intro:

-de kinderen zitten op hun eigen werkplek

-vertel ze weer even iets over Krokodil: hij schildert landschappen en herkenbare taferelen. Hij schildert *naar de waarneming*: hij legt op doek vast wat hij ziet. Hij schildert iets na.

Kern:

-leg uit, dat de kinderen nu een oefening gaan doen in het tekenen naar de waarneming.

-of jij hebt een stilleven voor ze klaargezet, of ze kiezen zelf een willekeurig object uit de klas,

van hun tafel of uit hun tas. Of ze tekenen wat ze door het raam zien, vanaf hun zitplaats.
-laat ze eerst goed kijken: welke eigenschappen hebben de objecten? Kleur? Vorm? Grootte? Textuur?

Verwerking:

- de kinderen maken een kleine schets naar de waarneming
- daarna gaan ze naar buiten (optioneel), om daar te schetsen naar de waarneming: schoolgebouw, bomengroep, klimrek, standbeeld, stukje straat.....
- de schetsen kunnen op een later tijdstip afgemaakt worden of dienen als inspiratie voor de meesterwerken op de tentoonstelling.

Les 4 (optioneel) presenteren maar!

De kinderen richten een tentoonstelling in van en met hun meesterwerken. Een mooie (wat is mooi?) uitnodiging voor de ouders en grootouders laten maken is natuurlijk leuk. Past die bij het onderwerp? En wie opent de tentoonstelling? En komen de kinderen als kunstenaars verkleed naar school?

Tiptool: Voor sommige kinderen werkt het goed, wanneer ze mogen beginnen bij het eind: wat gaan ze maken? Hoe gaan ze hun werk presenteren? Aan wie? Wanneer? Wat hebben ze daarvoor nodig? Deze kinderen werken graag topdown... Andere kinderen bouwen het liever op vanaf de basis! Wat is het onderwerp? Wat weet ik er al van? Wat wil ik nog meer? Hoe pak ik dat aan? Bottom up! Beste leerkracht: hoe werk jij graag? Succes en veel plezier!

Materiaal(boeken)Krokodil en het Meesterwerk, Max Velthuis, Leopold, 1988

Kinderen ontdekken de grote kunstenaars, MaryAnn F. Kohl en Kim Solga

www.tte.nl/wijsneus/kinderen/suggesties

Filosoferen met kinderen, Berrie Heesen, DAMON, 1998

Filosoferen met kinderen, Nel de Theije-Avontuur, Panta Rhei, 2011

Corinne's eigen denkraam

Materiaal(beeldend)

(grote) tekenvellen, wit
wasco,wit en/of gekleurd

ecoline

plakkaatverf

watervarf

dikke stiften

